ՀԱԿԱԿ

ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԶԱԿՄԱՆ ԵՎ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

ՀՈՒԼԻՍ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. հուլիս ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, կատաղություն, խոլերա, ռիկետցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Հատուկ վտանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

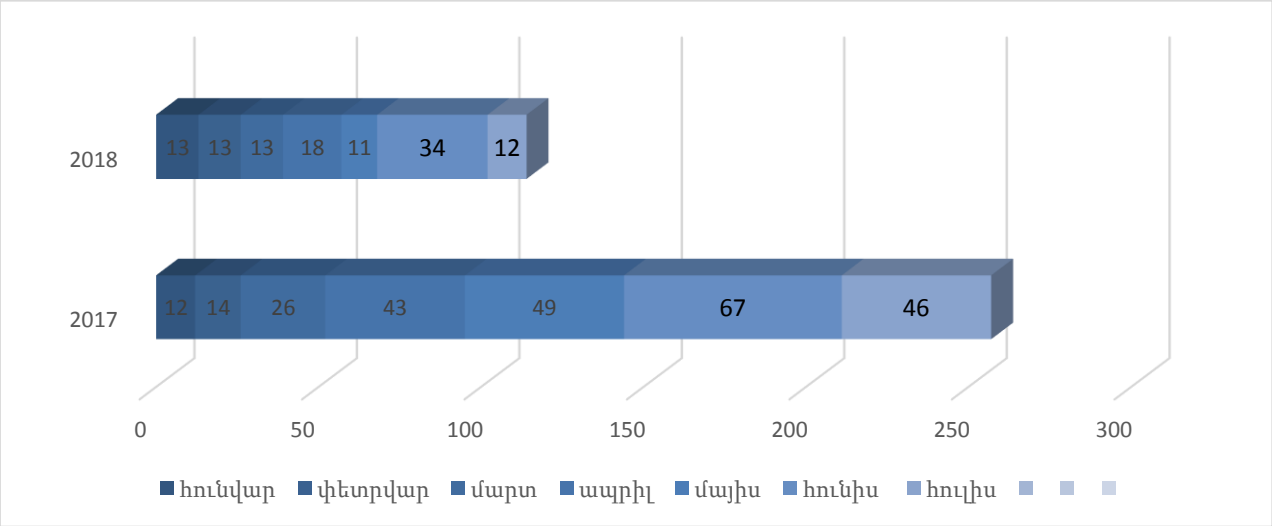

Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-հուլիս ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2018թ. հուլիսի ընթացքում արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել են 3.8 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա հետ համեմատ՝ 2.8 անգամ: 2018թ. հուլիսի ընթացքում հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 12 դեպք, որից 3-ը՝ Արագածոտնի, 2-ը՝ Արարատի, 2-ը՝ Սյունիքի, 2-ը՝ Կոտայքի, 1-ը՝ Գեղարքունիքի, 1-ը՝ Լոռու մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու նպատակով:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. հուլիս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 1552 դեպք, որից 516 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 1036-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է մոտ 1.4 անգամ: Հիվանդացության աճը հիմնականում պայմանավորված է հուլիս ամսին հաստատված խիստ շոգ եղանակով: Հիվանդացության աճ արձանագրվել է ինչպես Երևան քաղաքում (1.6 անգամ), այնպես էլ մարզերում (1.4 անգամ):

Միևնույն ժամանակ հունվար-հուլիս ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան աճել է 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ (դեպքերի թիվը աճել է 690-ով):

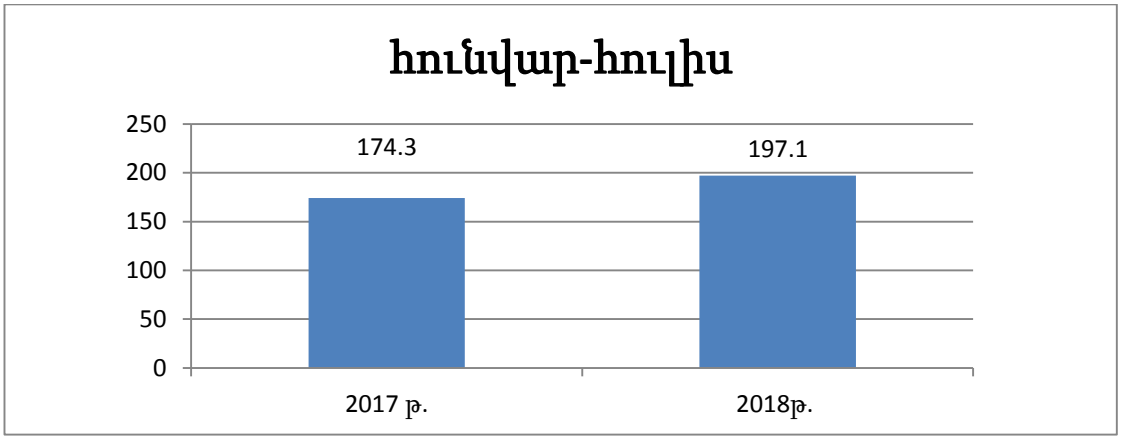

Գծապատկեր 2. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2017-2018թթ. հունվար ամսից հուլիս ամիսն ընկած ժամանակահատվածում

2018թ. հունիս ամսվա համեմատ (1082 դեպք) հուլիս ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը աճել է 470-ով: Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

2018թ. հուլիս ամսին Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 2 բռնկում:

2018թ. հուլիսի 17-ից օգոստոսի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում Լոռու մարզի Սարամեջ համայնքում արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների

բռնկում: Հիվանդների թիվը կազմել է 37, որից 24-ը՝ մինչև 18 տարեկան: Հիվանդների լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքում 8-ի մոտ հայտնաբերվել է շիգելա, 5-ի մոտ՝ այլ մանրէային հարուցիչներ, 1 հիվանդի մոտ՝ նորովիրուս: Բոլոր օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ, հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ կոնտակտավորների, շրջակա միջավայրի օբյեկտների լաբորատոր հետազոտություններ, օջախների եզրափակիչ ախտահանում, իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում և առողջ ապրելակերպի քարոզչություն:

2018թ. հուլիսի 19-ից 28-ն ընկած ժամանակահատվածում Արագածոտնի մարզի Բյուրական համայնքի մոտակայքում տեղակայված սկաուտական ճամբարում արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկում: Հիվանդների ընդհանուր թիվը կազմել է 150, որից մոտ 75%-ը՝ 0-18 տարեկան: Հիվանդների լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքում հայտնաբերվել է Klebsiella, Proteus mirabilis, Enterobacter և Bacilus cereus: Ճամբարում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ, հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ կոնտակտավորների, շրջակա միջավայրի օբյեկտների լաբորատոր հետազոտություններ, օջախների եզրափակիչ ախտահանում, իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում և առողջ ապրելակերպի քարոզչություն:

Օդակաթիլային վարակներ

<u>Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ</u>

2018թ. հուլիս ամսին սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ ՍՇՎ), պայմանավորված ակտիվություն չի գրանցվել: ՍՇՎ դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ նվազել են 1.1 անգամ: 2018թ. հուլիսի ընդհանուր ցուցանիշը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել է 1.5 անգամ, 2016թ. հետ համեմատած՝ 1.5 անգամ, պայմանավորված հանրապետությունում շրջանառող գրիպի և այլ սուր շնչառական վարակների հարուցիչներով: Առավել շատ դեպքեր շարունակվում են արձանագրվել են 0-4տ երեխաների շրջանում:

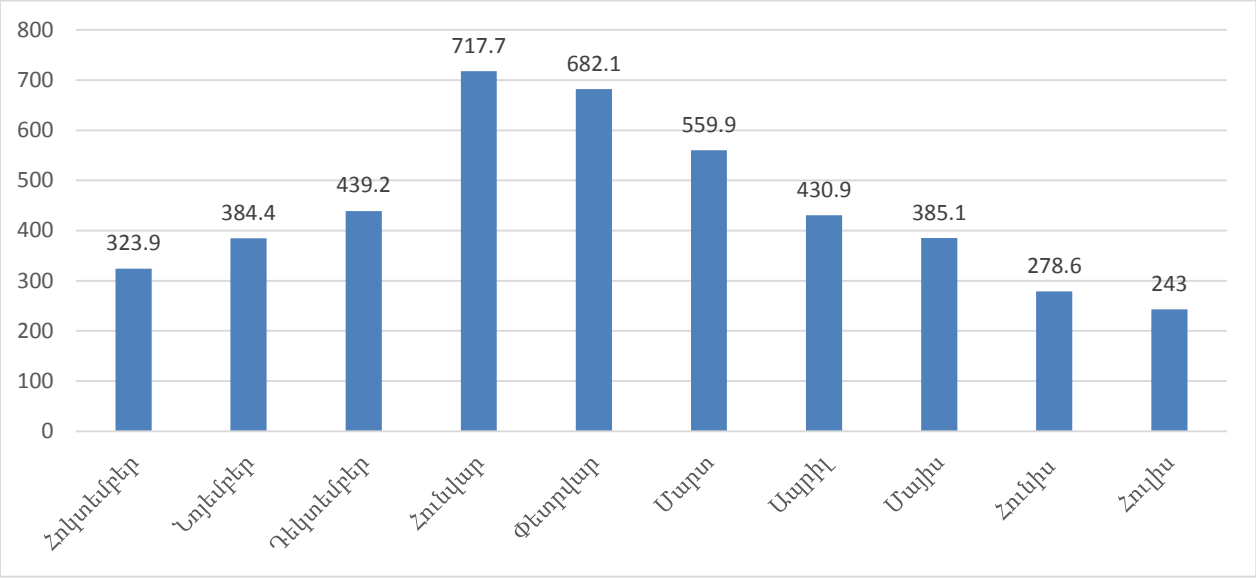

Գծապատկեր 3. 2017-2018 թթ. հոկտեմբեր – հուլիս ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100 000 բնակչի հաշվարկով

Հուլիսի ընթացքում, գրիպի դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 34 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է ռինովիրուսի 2 դեպք, ադենովիրուսի 2 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում գրիպի և այլ շնչառական վարակների հարուցիչներ չեն հայտնաբերվել:

Օդակաթիլային այլ վարակներ (ջրծաղիկ, քութեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

<u>Ջրծաղիկ</u>

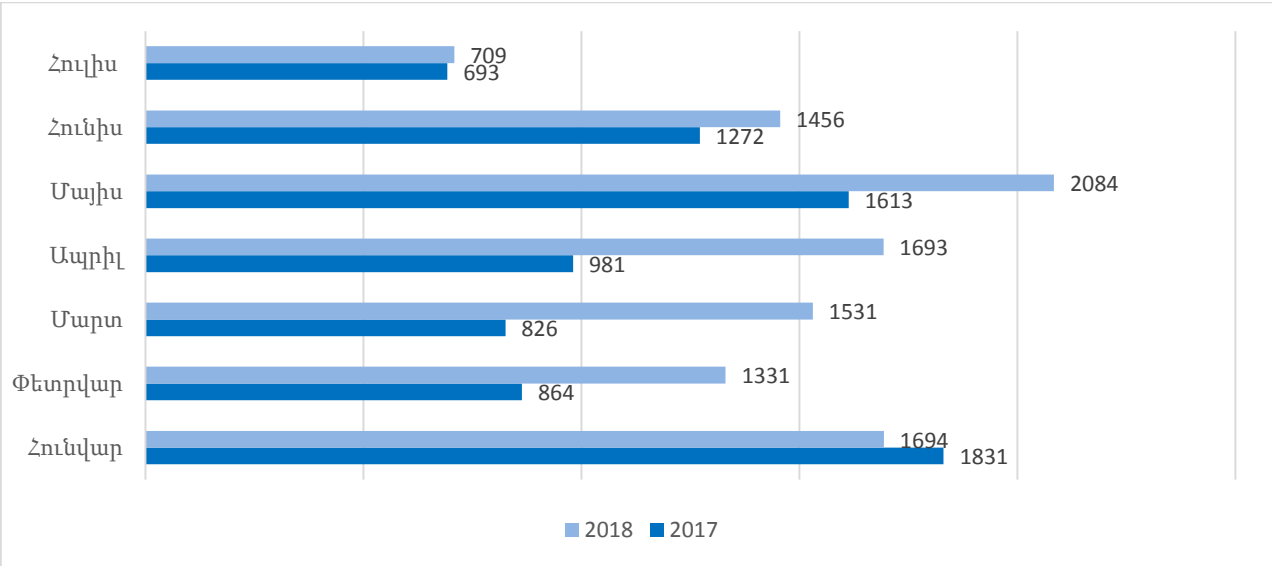

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-հուլիս ժամանակահատվածում արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2018թ. հուլիսին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 2.0 անգամ, 2017թ նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատած աճել է 1.0 անգամ: Կազմակերպ օջախներում ևս նկատվել է դեպքերի նվազում կապված արձակուրդների հետ, մասնավորապես Երևան քաղաքում՝ 306 դեպք, Կոտայքի մարզում՝ 90 դեպք, Արարատի մարզում՝ 76 դեպք, Արմավիրի մարզում՝ 33 դեպք, Լոռու մարզում՝ 54 դեպք: 2018թ. հուլիս ամսվա ժամանակահատվածում հղիների շրջանում արձանագրվել է հիվանդության 2 դեպք: Տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան առողջության պահպանման վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Քութեշ

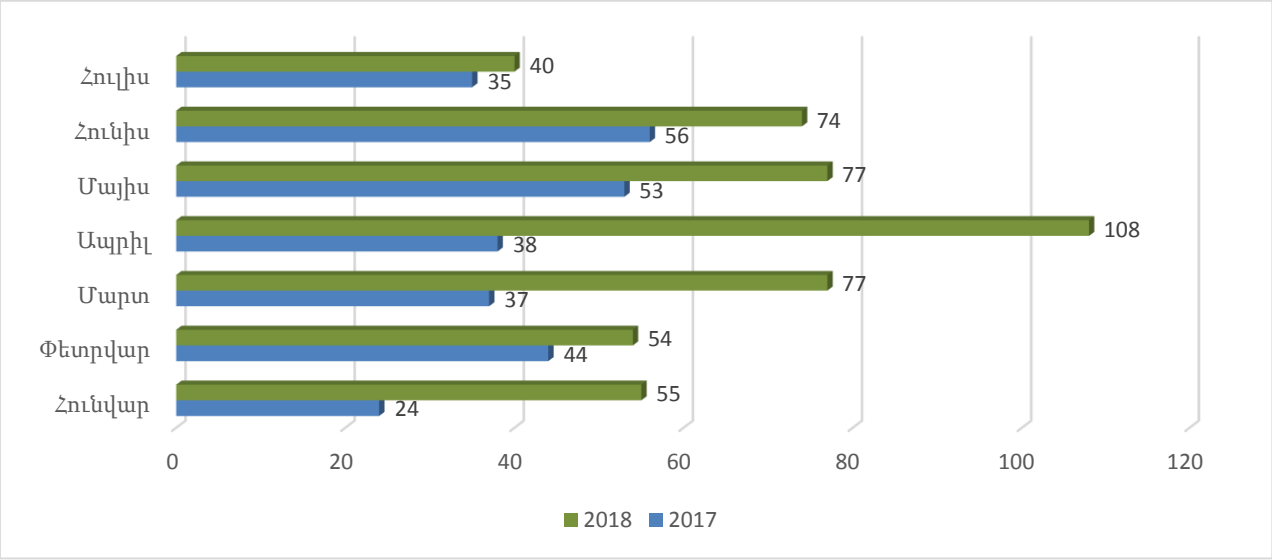

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ. հունվար-հուլիս ժամանակահատվածում արձանագրված քութեշի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2018թ. հուլիսին արձանագրված քութեշի դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ նվազել են 1.8 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 1.1 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 28 դեպք, ինչը կազմում է ընդամենի 70%-ը: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող

հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը՝ կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

<u>Վարակային մոնոնուկլեոզ</u>

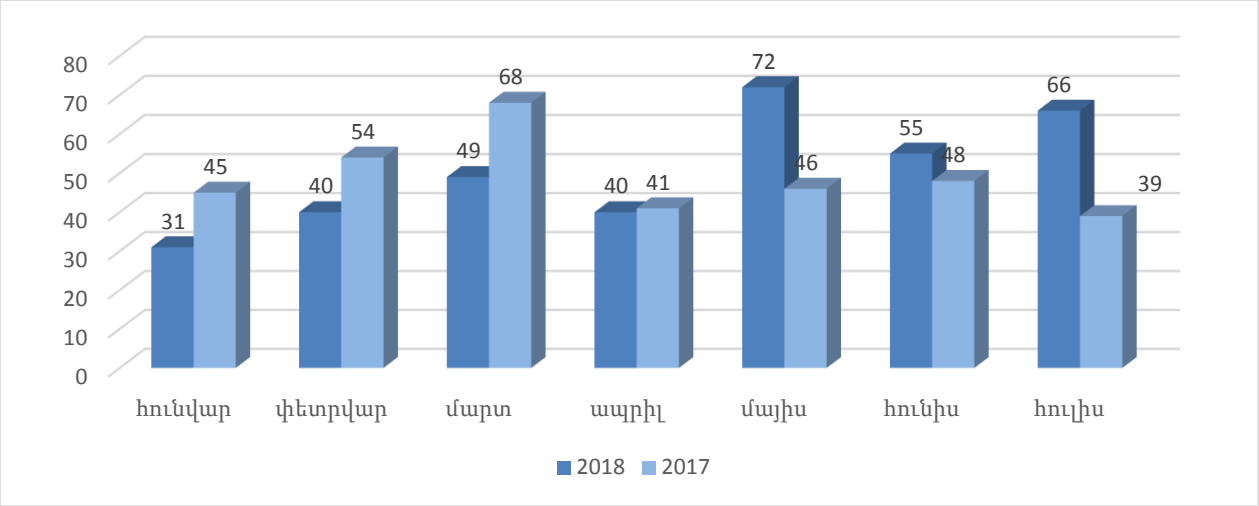

Գծապատկեր 6. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018թթ հունվար-հուլիս ժամանակահատվածում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից 2018թ. հուլիսին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են՝ 1.2 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.6 անգամ: Հուլիսի ընթացքում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 66 դեպք, որից 62-ը՝ 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կապույտ հազի 35 դեպք՝ չպատվաստած և թերի պատվաստված երեխաների շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը հուլիս ամսին կազմել է 88,36% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 89,19% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 95.16% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հուլիս ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 5 անգամ:

Սույն թվականի հուլիս ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 5 դեպք: Վարակման հավանական պատճառներն են՝ կենցաղային (քրոջից եղբորը՝ ատամի խոզանակով), ինվազիվ միջամտություն ոչ բժշկական կազմակերպությունում (մատնահարդարում, ասեղային մազահեռացում):

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում հուլիս ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման 6 դեպք՝ 7 տուժածով, առանց մահվան ելքի, որից սնկից թունավորման 5 դեպք՝ 6 տուժածով և ծիրանի կորիզից թունավորման 1 դեպք՝ 1 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում արձանագրվել է թունավորման 1 դեպք՝ 1 տուժածով: Սննդային թունավորման դեպքերն արձանագրվել են քաղաք Երևանում, Արարատի, Արմավիրի և Լոռու մարզերում: Սնկից թունավորման պատճառ է հանդիսացել տուժածների կողմից հավաքած սունկը: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով՝ տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հուլիս ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 28.5%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 71.5%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (42.6%) առաջացել է թունավոր կենդանիների խայթոցների արդյունքում, 18.2%-ը՝ դեղամիջոցների՝ ծնողի անուշադրության հետևանքով և ինքնաբուժման նպատակով օգտագործման արդյունքում, 9.1%-ը՝ օրգանական լուծիչներից, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 14.8%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումները՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 7.4%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 5%-ը՝ թունաքիմիկատների և 2.9%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2017թ. հուլիս ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.1 անգամ: